

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KBS/PIY	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Politický islám		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	26.05.2024 05:15

Pracoviště / Zkratka	KBS / PIY			Akademický rok	2023/2024
Název	Politický islám			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 3 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je umožnit studentům získat hlubší orientaci ve vývoji islámského myšlení i praxe od konce 19. století do současnosti s důrazem na vývoj v oblasti islámských vizí, programů a hnutí s politickými aspiracemi. Studenti se v daném rámci seznámí s hlavními duchovními a souvisejícími politickými proudy či trendy, získají bližší představu o stěžejních postavách tohoto období, o konkrétních východiscích i projektech. Pojednávána jsou specifika různých nejen blízkovýchodních náboženských scén, diskutovány různé varianty typologií moderních islámských myslitelů či aktivistů, vysvětlena je také související terminologie. Studenti prohlubují své znalosti rovněž skrze četbu a následnou analýzu konkrétních děl daných autorů. Předmět je určen pro studenty navazujícího magisterského oboru.

Požadavky na studenta

Samostudium literatury, referát, prezentace

Obsah

- 1 Terminologický úvod
- 2 Ideové zdroje politického islámu
- 3 Politický islám a nacionalismus, socialismus
- 4 Politický islám a sekularismus
- 5 Muslimské bratrstvo 1
- 6 Muslimské bratrstvo 2
- 7 Islamistická hnutí 1
- 8 Islamistická hnutí 2
- 9 Islamistická hnutí 3
- 10 Šiitský islám 1
- 11 Šiitský islám 2
- 12 Radikalismus v islámu
- 13 Závěrečné shrnutí

Studijní opory

Studentům je k dispozici kurz v Moodle se všemi podstatnými informacemi a materiály.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** Mgr. Václava Tlilí (100%)

Literatura

- **Základní:** Mendel, M. *Džihád, islámské koncepce šíření víry*. Atlantis, Brno, 1997.
- **Základní:** Esposito, John L. *Islam : the straight path*. New York : Oxford University Press, 2005. ISBN 978-0-19-518266-8.
- **Základní:** Mendel, Miloš. *Islámská výzva : z dějin a současnosti politického islámu*. Brno : Atlantis, 1994. ISBN 80-7108-088-8.
- **Základní:** Tupek, Pavel. *Salafitský islám*. 2015. ISBN 978-80-200-2487-9.
- **Základní:** Berkey, Jonathan Porter. *The formation of Islam : religion and society in the Near East, 600-1800*. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. ISBN 978-0-521-58813-3.
- **Doporučená:** ABU-RABI, I.M. *Contemporary Arab Thought: Studies in post-1967 Arab Intellectual History*. Pluto Press, London,, 2004.
- **Doporučená:** Said, A., Abu-Nimer, M., Sharify-Funk, M. (eds.). *Contemporary Islam: Dynamic, not Static*. London: Routledge, 2006.
- **Doporučená:** Schulze, R. *Dějiny islámského světa ve 20. století*. Atlantis, Brno, 2007.
- **Doporučená:** Jackson, R. *Fifty Key Figures in Islam*. Oxon: Routledge, 2006.
- **Doporučená:** Masud, M., Salvatore, A., Van Bruinessen, M. (eds.). *Islam and Modernity: Key Issues and Debates*. Edinburgh: EUP, 2009.
- **Doporučená:** Kropáček, L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad, 1996.

Časová náročnost**Prezenční forma studia**

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	52
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	18
Příprava na zkoušku [10-60]	60
Celkem:	130

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Individuální prezentace,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnoticími metodami:

- Ústní zkouška,
- Demonstrace dovedností (praktická činnost),
- Individuální prezentace,

Předpoklady**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

- popsat dějiny islámu
- charakterizovat vývoj islámského myšlení od středověku do 20. století
- vyjmenovat různé teologické a právní školy
- identifikovat hlavní témata i různé související přístupy a argumentace
- jmenovat a charakterizovat důležité předmoderní postavy islámského myšlení a jejich díla
- vysvětlit vztah mezi náboženstvím a politicko-společenským životem v regionu
- jmenovat základní koncepty islámského práva

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- interpretovat podstatné pojmy související s náboženstvím islámu
- vystihnout podstatné vývojové trendy v islámských dějinách
- využívat pro svou interpretaci a argumentaci prameny i související odbornou literaturu
- zhodnotit užitečnost či relevanci různých teoretických přístupů ke zkoumání současné islámské náboženské scény na Blízkém východě
- využívat efektivně moderní informační technologie
- používat anglický jazyk slovem i písmem

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

- mgr. studium: samostatně a odpovědně se na základě rámcového zadání rozhodují v souvislostech jen částečně známých,
- mgr. studium: používají své odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti alespoň v jednom cizím jazyce,
- mgr. studium: samostatně získávají další odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti na základě především praktické zkušenosti a jejího vyhodnocení, ale také samostatným studiem teoretických poznatků oboru.,

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

- Přednáška s diskusí,
- Přednáška s analýzou videozáznamu,
- Diskuse,
- Výuka podporovaná multimédií,
- Prezentace práce studentů,
- Individuální konzultace,
- Skupinová konzultace,
- Demonstrace dovedností,
- Seminární výuka (badatelské metody),
- Samostatná práce studentů,
- Samostudium,
- Analyticko-kritická práce s textem,
- Přednáška založená na výkladu,
- Seminární výuka (diskusní metody),

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

- Prezentace práce studentů,
- Seminární výuka (diskusní metody),
- Analyticko-kritická práce s textem,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s diskusí,
- Demonstrace dovedností,

Samostatná práce studentů,

Prezentace práce studentů,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

- popsat vývoj islámského myšlení od konce 19. století do současnosti
- identifikovat a charakterizovat významné postavy, díla, proudy, tendence, hnutí, programy s ohledem na oblast působení
- definovat politický islám
- charakterizovat vztah myšlenek a programů politického islámu k dalším soudobým ideologiím
- vysvětlit související terminologii, v souvislostech charakterizují různé přístupy a argumentace

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

- interpretovat na základě pramenných textů rozdíly v přístupech, programech či poselstvích různých duchovních, myslitelů, hnutí či organizací
- využívat pro svou interpretaci a argumentaci kriticky uchopené prameny i související odbornou literaturu
- vyhodnotit užitečnost či relevanci různých teoretických přístupů ke zkoumání současné islámské náboženské scény na Blízkém východě

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

- mgr. studium: samostatně a odpovědně se rozhodují v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím k širším společenským důsledkům jejich rozhodování,
- mgr. studium: dle vyvíjejících se souvislostí a dostupných zdrojů vymezí zadání pro odborné činnosti, koordinují je a nesou konečnou odpovědnost za jejich výsledky,
- mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,
- mgr. studium: plánují, podporují a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Kulturní studia Blízkého východu	Navazující	Prezenční	Kulturní studia Blízkého východu	1	21- 1,2,3	2023	Povinně volitelné předměty A	B	1	ZS